

Norske bedrifters vurdering av lærlingordningen

På oppdrag fra Utdanningsdirektoratet har NIFU kartlagt hva norske bedrifter mener om lærlingordningen og hva som kan bidra til at flere bedrifter tar inn lærlinger.

RAPPORT | SIST ENDRET: 17.01.2013

Tittel:

Om potensialet for å få bedriftene til å ta inn flere lærlinger : en kartlegging av norske bedrifters vurdering av lærlingordningen

Rapporten:

Last ned rapporten hos NIFU (PDF)

Forfatter:

Håkon Høst, Asgeir Skålholt, Torgeir Nyen

Utgiver:

Fafo, NIFU

År:

2012

Mange vurderer å ta inn lærlinger

Forskerne mener det er et betydelig potensial for å få flere lærebedrifter. Drøyt en tredjedel av bedriftene uten lærlinger har allerede vurdert å ta inn lærlinger og halvparten av disse kan tenke seg å ta inn lærlinger. Et hovedfunn er at bedriftene med lærlinger er relativt like bedriftene som ikke tar inn lærlinger. Forskerne mener at det viktigste som ser ut til å skille bedriftene uten lærlinger fra lærebedriftene, er at de ikke har lærlinger

Lærlingordningen er viktig for rekruttering

Hele 95 prosent av lærebedriftene sier seg enig i at lærlingordningen er en god måte å rekruttere nye

ansatte på. Dette støtter opp under tidligere forskning som har vist at lærlingordningen fremdeles primært er en rekrutteringsordning, og at læreplassene derfor svinger med konjunktorene. Funnet styrkes ytterligere ved at flertallet av bedriftene ansetter lærlingene etter endt læretid.

Ulikheter mellom næringer og distrikter

Bedriftene i alle næringene som var med i undersøkelsen mente lærlinger konkurrerte med ferdig utdannede fagarbeidere. Det var stort sett bedrifter i handelsnæringen og i industrien som mente at lærlinger konkurrerte med ufaglært arbeidskraft, noe som stemmer godt med tidligere forskning. Det var spesielt i helse og sosial man mente lærlingene konkurrerte med høyt utdannede, noe som også finner støtte i tidligere forskning og ikke er spesielt overraskende.

Opplæringskontorene blir viktigere

Drøyt 70 prosent av lærebedriftene i undersøkelsen var medlem av et opplæringskontor, og 74 prosent av de som var med i ett opplæringskontor sa at medlemskap er svært viktig eller viktig for at de tar inn lærlinger. Noe færre mener støtten de får fra fylkeskommunen er svært viktig eller viktig for at de skal kunne ta inn lærlinger.

Lærebedriftene er fornøyde med tilskuddet

Bedriftene uten lærlinger mener økte tilskudd må til for å ta inn lærlinger. De fleste lærebedriftene svarer imidlertid at økonomi ikke er et stort problem i forhold til å ta inn lærlinger.

Rom for økning i antallet lærekontrakter

Siden lærebedriftene skiller seg lite fra bedriftene som ikke tar inn lærlinger og siden mange bedrifter er positive til ordningen, mener forskerne at det er rom for å øke antall lærebedrifter. Potensialet er størst i de bransjene hvor fagopplæringen står svakest, det vil si i handel, samferdsel og helse og sosial. Samtidig er bedriftene uten lærlinger i disse næringene de minst positive til lærlingordningen.